

МЕЛІТПОЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО ТА
МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
«КЛАСИЧНОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Мелітпольський інститут державного
та муніципального управління
«Класичного приватного університету»
голова приймальної комісії

_____ «29» лютого 2024

ПРОГРАМА

Для підготовки до вступного фахового випробування
з **Основ економіки**

ступень - «бакалавр»

Запоріжжя 2024

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і обліку
протокол № 6 від 29 лютого 2024 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради МІДМУ КПУ,
протокол № 6 від 29 лютого 2024 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ЕКЗАМЕН	5
3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма з дисципліни «Основи економіки» призначена для фахових вступних випробувань на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальностями 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент».

Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі. Перед екзаменом проводиться вступний інструктаж. Час виконання екзаменаційного завдання – одна академічна година (40 хвилин).

Білет складається з 15 тестових завдань у формі закритого тесту, одного теоретичного питання та задачі. Закрита форма тесту - тобто надаються завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів відповідей. В кожному тесті необхідно позначити лише одну правильну відповідь, яка оцінюється в 5 балів.

Повна відповідь на теоретичне питання оцінюється в 10 балів, неповна відповідь – 5 балів.

Правильно розв'язана задача оцінюється максимально в **15 балів**; задача, хід розв'язання якої був правильний, але в розрахунку допущена арифметична помилка, оцінюється в **10 балів**; задача, розв'язок якої був розпочатий вірно, але не був доведений до логічного висновку, оцінюється в **5 балів**. Нерозв'язана задача – **0 балів**.

Максимальна кількість набраних балів -100.

Фахове вступне випробування оцінюється від 1 до 12 балів відповідно до набраних балів та шкали оцінювання

Шкала оцінювання

Кількість набраних балів	Оцінка за національною шкалою (12 балів)
100 – 98	12
97 – 94	11

93 – 90	10
89 – 86	9
85 – 82	8
81 – 75	7
74 – 68	6
67 – 64	5
63 – 60	4
59 – 45	3
44 – 35	2
34 – 1	1

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ЕКЗАМЕН

1. ВИРОБНИЦТВО МАТЕРІАЛЬНИХ БЛАГ І ПОСЛУГ. ПРОДУКТ І ХАРАКТЕР ПРАЦІ

Виробництво як процес суспільної праці. Обмеженість ресурсів та безмежність потреб. Продуктивність праці та її значення. Потреби та інтереси. Ресурси та фактори виробництва, їх поєднання та результативність. Сучасні зміни у змісті і характері праці.

2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ТА ЗАКОНИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Класифікація економічних систем, чинники їх розвитку. Виробництво та споживання у різних системах. Відносини власності у формуванні

економічних систем. Формальне та реальне привласнення засобів виробництва. Відмінності між державною та приватною власністю, їх економічна роль.

Власність як система економічних та правових відносин. Сучасні форми власності в Україні. Роздержавлення та приватизація. Форми організації бізнесу в сучасних умовах. Великий, середній та малий бізнес в Україні.

3. ТОВАРНІ ТА ГРОШОВІ ВІДНОСИНИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ.

Чинники формування та розвитку товарного виробництва. Товар та його властивості. Попит та пропозиція товару, їх чинники. Концепції вартості товару. Альтернативна вартість та альтернативні витрати.

Сутність грошей та їх функції. Регулювання грошового обігу. Обмінний курс національної валюти. Інфляція, її причини, типи і наслідки. Обчислення інфляції. Проблема подолання інфляції в Україні.

4. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І ПРИБУТОК

Ціна товару, її структура та механізм формування. Зв'язок витрат, податків, прибутку та ціни товару. Сутність та структура виробничих витрат. Мінімальний та оптимальний обсяги виробництва. Прибуток і норма прибутку. Необхідність, сутність та функції кредиту в економіці.

5. РИНОК, ЙОГО СУТЬ І ФУНКЦІЇ. МОДЕЛІ РИНКУ. КОНКУРЕНЦІЯ І МОНОПОЛІЯ

Ринок як система економічних відносин. Функції ринку та його можливості. Види та типи ринків. Ринкова інфраструктура. Ринкова рівновага.

Концепції „вільного” та „регульованого” ринку. Формування ринкової системи в Україні.

Чинники та значення конкуренції. Зв'язок конкуренції та приватної власності. Форми конкуренції. Чинники, що обмежують конкуренцію. Негативні наслідки монополізації економіки.

Форми монополій та наслідки їх діяльності. Антимонопольна політика.

6. ГАЛУЗЕВІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА І ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН.

Особливості функціонування капіталу в промисловості та аграрному секторі. Землеволодіння та землекористування в сучасних умовах. Фінансовий та торговий капітал, особливості їх відтворення. Торговий прибуток, банківський процент та дивіденд. Рентні відносини.

7. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

Механізм суспільного відтворення та структурних зрушень в економіці. Циклічність виробництва. Причини економічних криз та антициклічна державна політика. Економічне зростання та економічний розвиток. Чинники економічного зростання і зміни в структурі зайнятості. Причини та наслідки безробіття.

Форми зайнятості. Форми та динаміка безробіття в Україні. Вплив державного регулювання на трудові відносини. Розрахунок рівня безробіття.

Формування та використання сімейних доходів. Соціальна політика держави. Оптимізація споживання домогосподарства. Диференціація доходів. Бідність та чинники її подолання.

8. ЕКОНОМІЧНІ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Взаємозв'язок економічної теорії і економічної політики. Економічні функції держави. Елементи державної економічної політики: податково-

бюджетна, кредитно-грошова, інноваційна, зовнішньоекономічна, антициклічна політика. Фінансова система держави. Державний бюджет та бюджетний дефіцит. Державний борг та його обслуговування.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник – 7-ме вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2014. – 719 с.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічних знань: Навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2013. – 543 с.: іл.
3. Денисенко М.П., Діденко О.М., Ніколенко Ю.М., Руженський М.М., Федоренко В.Г. Основи економічної теорії: Підручник / За науковою ред. проф. Федоренка В.Г. – К.: Алерта, 2014. – 511 с.
4. Економічна теорія: Навч. посіб. для студентів, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра та магістра галузі знань 08 «Право» – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 224 с.
5. Економічна теорія. Макроекономіка: Підручник / За ред. В. М. Тарасевича. – К.: «Знання», 2012. – 206 с
6. Економічна теорія: навч. посіб. / За ред. З. І. Галушки; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці: Друк Арт, 2013. – 350 с.
7. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 9-те вид., переробл. і доповн. – К., Знання, 2014. – 710 с.
8. Кулішов В.В. Основи економічної теорії. - Львів: Магнолія, 2007.
9. Кухар О.В. Історія економіки та економічної думки: навч. посібник / О. В. Кухар. – К. : Центр учб. літ., 2015. – 326 с.
10. Максименко І.А., Теліщук М.М. та ін. Основи економічної науки: навч. посіб. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 324 с.
11. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка.: Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 382 с.
12. Никифоров А.Є., Куценко Т.Ф., Чистов С.М. та ін. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2013. – 316 с.